

Михајло Орловић

КИШНИ СНОВИ

Киша је непрестано падала.

Отац и мајка су се посвађали. Он је тврдио да је киша почела да пада прије тридесет седам дана и да би требало припремити чамце за не дај боже. Мајка је била упорна: Кишни дани су дуги и њему се то само чини. Киша пада мање од три седмице.

Препирку је ријешио дјед. Рекао је да није важно колико киша пада, већ би било добро да она престане падати, колико још ноћас. Боји се потопа.

У кући нисмо имали кишобран. Једину кабаницу користио је отац. Он је хранио стоку, затварао струге и ишао да гледа колико је вода нашла у локви. Увијек се враћао натмурен.

– Досаднију кишу још нисам доживио. Не ваља двије паре – рекао је у петак навече, остављајући кабаницу крај шпорета да се суши. – Поплавиће купус, а кукуруз ће сагњити у клипу. Могла је лијепо да пада на кашичицу. Данас оволико, сутра онолико.

– Није киша задруга па да тражиш шта и колико хоћеш – боцнула га је мајка, а ја се насмијих.

– Ти обриши бале, па у кревет – нареди ми отац.

Било ми је криво. Нећу моћи удисати пару из очевих чарапа које оставља да се суше на вратима рерне од шпорета.

– Као да га је правио онај говедар из Грдановаца. Он ужива да удише мирис балеге – рекао је отац док ме је мајка испраћала у спаваћу собу.

Сјећам се добро оне вечери. Сан ми није хтио на очи. Размишљао сам како Гојчин и његова Мињуша могу лећи заједно у један кревет. Она је шири од врата, а испред себе гура буре. Не може се сагнути да се почеше по кољену. Он је шири од ње и кад иде стење као гусак. Њима треба већи кревет него слону.

Отац је ушао у собу да нађе, не сјећам се шта. Питао ме је да ли спавам. Рекох не и слагах да размишљам о цвијету који расте из камена.

– Ако из камена може да расте цвијеће, онда из твоје главе може да купиња купина – наруга се он.

– У мојој књизи тако пише. Зове се „Камени цвијет”.

– Камени цвијет је твој језик – брецну се отац и рече да је због мене заборавио зашто је ушао у собу. Други пут ће са собом понијети мотку и с њом ће насликати цвијет на мојој стражњици.

Одједном обојица чусмо неко гребање по вањским вратима. Отац је изишао у кухињу да види ко је. Ја сам устао и провирио кроз кључаоницу.

Дјед је куњао крај шпорета, мајка је прала посуђе, а отац је разговарао са неким људима огрнутим у кабанице. Чуо сам га како им је рекао:

– Шта се плашите кише. Не падају лемеш.

Ђутали су.

Он их је увео у кућу и понудио им да сједну. Учинили су то не скидајући кабанице. Од јаке топлоте, која је долазила из шпорета, оне се почеше испаравати, и ја не одолах. Ухватих се за тур и изађох из собе. Тобоже: пишкило ми се.

Нисмо имали клозет. Кад нема туђих људи у кући, дјеца су пишкила одмах с прага. Једном је то урадио и дјед. Мајка је рекла да ће му ону ствар одсећи и бацити је мачки, ако то још једном понови. Кад сунце угрије не може се прићи прагу од смрада урина.

– Кад могу дјеца што не бих и ја пишкио с прага – бранио се дјед.

– Ти не пишкиш. Ти чутураш као два парипа – била је јасна мајка.

Незnanцима у кабаницама који су личили на покисле пањеве, рекох:

– Добро вече.

Ђутали су. Један од њих се нагну према мом оцу и шапну му:

– Имаш великог куроњу. А онда упита гласно да и ја чујем: Кад ћеш га женити?

Можда бих пишао одмах с прага куће (нисам се стидио незнаца) да у дворишту не угледах некакву велику шкрињу. Личила је на ону у којој су покојног Блажу однијели у гробље. Заборавих на пишање и запутих се према њој. Успут исплазих језик да уловим коју кап кише. Иначе, мене мајка стално опомиње да не плазим језик кад нешто радим.

– Шта могу кад се заборавим – кажем јој.

Тада нисам исплазио језик случајно. Стварно сам желио да га поквасим капима кише. Био се осушио од љутње кад сам чуо оног кишног како ме назива куроњом.

Кад сам дошао близу шкриње, моја поткошуља је била мокра. Друге нисам имао да се пресвучем. Како ћу с њом, оваквом, у кревет?

Шкриња ме изненада престаде занимати, али кад сам већ дошао до ње, опипах је. Учини ми се да сам додирнуо нешто округло што личи на људску главу. Скидох мокро ћебе са шкриње и тад угледах прави правцати леш.

Утрчао сам у кућу и погледао непознате. Они су схватили шта ми се догодило. Један од њих устаде, ухвати ме за уво и добро га заврну.

– Боли ли? – питао је.

– Боли.

– А сад?

– Боли још више.

– Е, тако ће те бољети ако не будеш имао катанац на устима.

Отац ме је отјерао у собу за спавање и наредио да одмах затворим очи и заспим. Иначе, радиће мотка.

Ујутро, кад сам устао, киша је престала да пада. Отац је сједио на прагу и гледао у правцу долине.

– Ко су били они људи од синоћ? – упитах.

– Какви људи? – зачуди се он.

– Па, они, у кишним кабаницама?

– То си ти сањао.

– Видио сам их. Један ме је назвао куроњом.

– Понављам: све си то сањао. Твоји снови су већи од Мињушине гузице – наруга ми се отац и повуче за уво, оно које је синоћ заврнуо незнанац. Јаукнух.

– Сањаш глупе снове. Још их памтиш. Гори си од говедара из Грдановаца. Будеш ли коме причао те глупости остаћеш без оба ува – пријетио је.

Ја сам своје уши волио јер сам једини у селу могао да чујем како расте трава, и зато заћутах.

Киша је поново почела да пада.

– Претворићемо се у водоземце – рече брижно отац и настави да гледа у долину. Био је потиштен и замишљен. Почех га тјешити како киша није тако страшна кад у кући имамо кишобране. Набавићемо их хрпу, чим престане да пада.

Отац је рекао да сам ја још мали и да свирам уз тамбуру. То „тамбуру” у нашој кући је значило: ништа.

Предвече неко је у селу закукао. Отац је устао и отишао за пећ. Видио сам га како провлачи прсте кроз косу. Мало затим у нашу кућу

је банула Танкосава. Она је имала два кишобрана. Ишла је од куће до куће и истресала буве, како је то говорио дјед. С врата упита јесмо ли чули новости. Отац који је још био потиштен и замишљен рече да осим клопарања кише ништа нисмо чули. Тад сам га први пут чуо како псује кућу без кишобрана и заклео се да ће, чим киша престане, отићи у град и од Кинеза купити нарамак кишобрана. Они их продају на килограме.

Танкосава је једва сачекала да отац заврши с брундањем.

– Зло се десило – поче. – Убили су Јовицу и бацили га у локву. Ено му мајка хоће да се објеси.

Отворих уста да кажем како сам синоћ, по киши, напипао мртваца. Видјевши шта ће бити, отац устаде и повуче ме за уво.

Јаукнух. Тетки Танкосави, која се спремаола да стане у моју заштиту, намигну:

– Откад су почеле ове кише мали сања кишне снове. Поједе нас срамота.

– Ако, кишни снови су топли и пуни мириса траве. – Танкосава изјави да их воли, али их никад не сања. Замоли да јој испричам један.

– Његови кишни снови су досадни као капи и он ће из ових стопа отићи у собу да прво види како изгледа мотка, а онда књига – запријети отац.

Много година касније, листајући учитељев дневник, прочитах да је киша тада падала тридесет шест дана и да се у селу био накотио облак даждевњака. Није се могло ногом нигдје стати, а да не згњечиш којег. Што је најгоре, тада су се појавили и неки чудни кишни снови. Од њих, највише је патио мали Миломир, син Аврамов. (То сам био ја.)

Испод овог текста било је још написано: Јовица, син Девин, пронађен мртав у локви. Не зна се ко га је убио.